

Streszczenie

Debata o klastrach, ich znaczeniu dla regionalnej i krajowej gospodarki oraz o wspieraniu ich w ramach programów publicznych jest cały czas aktualna. Szybko zmieniające się warunki gospodarcze związane z kryzysami z końca pierwszej i drugiej dekady XXI wieku wymuszają zmianę podejścia do budowania relacji w gospodarce, jak i do prowadzenia polityki gospodarczej. Unia Europejska, w tym również Polska na nowo definiują własne polityki przemysłowe chcąc utrzymać swoje pozycje konkurencyjne. Klastry mogą być efektywnym narzędziem realizacji tych polityk. W takiej sytuacji stawiane są przed nimi wysokie wymagania związane z zapewnieniem zasobów pozwalających na osiągnięcie międzynarodowej konkurencyjności oraz doskonałości w zarządzaniu. Ciężar polityki klastrowej, która skupiała się w głównej mierze na wspieraniu powstających klastrów przesunął się w stronę wsparcia potencjału klastrów już istniejących. Bazując na obecności strategicznych kompetencji i zasobów w lokalnych i regionalnych skupiskach należy zapewnić klastrom pomoc polegającą na umożliwieniu umiejętnego wykorzystanie tych zasobów w celu rozwoju nowych działalności, przyciągania inwestycji zagranicznych oraz generowania innowacji.

Temat rozprawy nawiązuje do nierównomiernego i powolnego rozwoju polskich klastrów w stosunku do klastrów europejskich. Celem głównym rozprawy doktorskiej jest opracowanie modelu wspierającego rozwój polskich klastrów (model MoRK).

Rozprawa doktorska składa się z pięciu rozdziałów. W pierwszym przedstawiono podstawy teorii klastrów. Dokonano w nim przeglądu definicji klastra, inicjatywy klastrowej oraz typologii klastrów. W drugim rozdziale poruszono kwestie systemów wsparcia rozwoju klastrów, które mogą oddziaływać na ich bieżące funkcjonowanie. Porównano opinie polskich i duńskich klastrów na temat certyfikacji ESCA co pozwoliło na wskazanie jej słabych stron. W rozdziale trzecim przybliżone zostały zagadnienia związane z tworzeniem i rozwojem klastrów oraz cyklem życia klastra. Szczególną uwagę zwrócono na cechy charakteryzujące poszczególne modele oraz etapy życia klastra. Doprowadziło to do wyselekcjonowania wytycznych istotnych dla rozwoju klastrów. W rozdziałach autorskich – czwartym i piątym szczegółowo opisano metodykę stworzenia modelu wspierającego rozwój klastrów a kolejno przeprowadzono jego weryfikację z wykorzystaniem następujących metod: delfickiej, case study, scenariuszowej oraz indukcyjnej. Opracowanie modelu stanowi główne osiągnięcie rozprawy doktorskiej. W trakcie tych prac dodatkowo m.in. uzupełniono klasyczną definicję klastrów Portera w zakresie zarządzania i formalizacji struktur klastra oraz opisano rekomendacje działań mogących przyspieszyć rozwój polskich klastrów.